

en mejeritekniker, bromatolog, ingeniør eller person med tilsvarende uddannelse Ing93.

bromatologi sb. fk.

-en; [bromatolo'gi']
læren om levnedsmidler; SYN levnedsmiddelvidenskab; ENC fag ved Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole 1971-1991

AFL SUFF bromatologisk adj.

HIST af gr. *broma* 'mad' og *-logi*.

brombær sb. itk. og fk.

bet. 1: -ret, -, -rene; bet. 2: -ren, -, -rene; [brām-]

1 sort, hindbærlignende frugt fra brombærbusken; ENC er i botanisk forstand ikke et bær, men en samling af små stenfrugter; [især i pl.] □ *Her havde Dalle og jeg mange gange gået og plukket brombær om efteråret* JeKjær86

2 (bot.) tornet busk der bærer brombær; SYN brombærbusk, *Rubus fruticosus*; ENC tilhører rosenfamilien □ *hækken ind til naboen .. er en tæt bevojsning af brombær og vilde hindbær* BoBedre92

SMS til bet. 1 brombærsyltetøj; til bet. 2 brombærkrat, -ranke

HIST fra ty. *Brombeere*, første led opr. *bramo* 'tornebusk'.

bromid sb. itk.

-et, -er, -erne; [bro'mid']
kemisk forbinding der indeholder bromid-ioner, Br⁻; ENC bromider er salte af hydrogenbromid, HBr.

bromkalium sb. itk.

-met; [bro'm'ka'ljåm]
(gl.) = →kaliumbromid.

bromsølv sb. itk.

-et; [bro'm,sølv]
(gl.) = →sølvbromid.

bronze sb. – alm. stavfejl for →bronze.

bronchitis sb. – uofficiel stavemåde af →bronkitis.

bronkie sb. fk.

-n, -r, -rne; [brɔŋ'kja]
hver af luftrørets forgreninger ind i lungerne; SYN luftrørgren; [især i pl.] □ *Bodil har vrøvl med bronkierne, er hæs som en ravn og hoster* BT91
HIST af gr. *bronchos* 'luftrør'.

bronkitis el. **bronkit** sb. fk.

bronkitis: -sen, -ser, -serne; bronkit: -ten, -ter, -terne; bronkitis: [brɔŋ'kidis], bronkit: [brɔŋ'kid]

akut el. kronisk betændelse i bronkiernes slimhinde, med hoste og slimet opspyt □ *De fleste tilfælde af akut bronkitis går over af sig selv uden behandling* Tilflægeleks90

HIST af gr. *bronchos* 'luftrør' og *-itis*.

bronskopsk sb. itk.

-et, -er, -erne; [brɔŋko'sgo'b]
(bøjeligt) rør med lys og optik der føres ned gennem luftrøret under lungeundersøgelser · kan også udtage vævsprøver og fjerne fremmedlegemer.

bronskopskere vb.

-r, -de, -t; [brɔŋkosgo'pe'ɔ]
undersøge vha. bronskopsk; [NGN bronskopskoperer NGN/NGT].

bronskopsk sb. fk.

-en, -er, -erne; [brɔŋkosgo'pi']
undersøgelse af luftrør, bronkier el. lungevæv vha. bronskopsk.

bronz sb. fk.

-n, -r, -rne; [brɔŋs]
1 oftest gyldenbrun legering bestående af metallerne kobber og tin · evt. et andet metal end tin; [uden pl.] □ *Ca. 3000 f.Kr. lærte man at blande tin i kobberet og fik herved et hårdere metal, bronze, som var lettere at støbe* Fakta88

2 kortform af →bronzemedalje

3 (kunst) kunstgenstand af bronze (sj.) □ *kejsers Nero hentede 500 bronzer til Rom. Vognstyrelsen er den eneste bronzestatue, som blev i Delfi* DRTV-dok83

4 den oftest gyldenbrune farve som bronze har (sj.); [uden pl.] □ [*cremen*] *Lumiere Base* fås i farverne hvid, rosa, fersken og bronze BT91

AFL til bet. 1 SUFF bronzere vb.; SMS til bet. 1 bronzefarvet, -figur, -skulptur, -statue, -støber; →guldbronz; til bet. 2 bronzevinder; VM-bronze

HIST fra fr. *bronze* fra ital. *bronz*, vist dannet til lat. *Brundisium*, nu *Brindisi*.

bronzalder sb. fk.

-en
forhistorisk periode med bronze som dominerende materiale til fremstilling af våben, værktøj og smykker · mellem stenalderen og jernalderen; ENC i Danmark ca. 1700-500 f.Kr.; [opfattet som egennavn: *Bronzalderen*] □ *I bronzalderen opstod et selvstændigt bronzehåndværk, baseret på importeret bronze* Fakta88
SMS bronzaldergrav.

bronzemedalje sb. fk.

-n, -r, -rne
medalje af bronze for en tredjeplads · fx i en sportskonkurrence; SYN (kortform) bronze; JF guldmedalje, sølvmedalje □ *Guld til Mette Jacobsen .. og en smuk bronzemedalje til Berit Puggaard* DRTV-akt91.

bropenge sb. pl.

-ne

beløb der betales for at køre over en bro; SYN broafgift.

bropille sb. fk.

-n, -r, -rne
kraftig søjle der sammen med andre af samme slags bærer en bro □ [*hængebroen*] *er boltet fast i fjeldsiderne og strækker sine to store bropiller 152 meter over havets overflade* JyP92.

bror el. **broder** sb. fk.

-en, brødre, brødrene; bror (især bet. 1): [bro.], broder: [bro.ɔ] el. (især bet. 2-3 og højtideligt) [bro'ðɔ], pl. [brøðrɔ]
1 dreng el. mand set i forhold til ét el. flere andre børn af hans forældre; JF søster; [NGNS broder, broder til NGN; i ubf. sg. især i formen *bror*; i bf. sg. især i formen *broderen*] □ *min ældre/ældste ~, min yngre/ylngste ~; ~ og søster* □ *Min mindste bror lå hos min far og mor i sengen* DRTV-portr84

2 (rel.) mandligt medlem af en menighed, en religiøs orden e.l.; [især i formen *broder*] □ *Med en håndfuld trofaste disciple driver broder Tomaso og broder Guiseppa alene det store kloster* Samv91

3 mand som indgår i et fællesskab bestemt af fælles interesser el. baggrund, fx et lav el. en loge (gl., højtideligt); JF fælle; [især i formen *broder*] □ *Hvad er dog det? Ingen drikker. Drik, kære brødre!* OWivel86, *Vi er taget herover for at kæmpe med vores svenske brødre og søstre imod fascismen* BerIT91
AFL SUFF broderskab sb., broderlig adj.; SMS i nogle få sms. officiel valgfrihed bror-, broder-, i de fleste sms. broder-, dog brødremenighed; til bet. 1 broderkærlighed, -par, brordatter, -mand, -søn; →farbror, →fostbroder, →halv-, →lille-, →sted-, →store-, →tvillingbror; til bet. 3 broderfolk, -land; →logebroder, →navne-, →slags-, →svirebror, →våbenbroder
HIST oldn. *brōdir*, eng. *brother*, lat. *frater*.

brordatter el. **broderdatter** sb. fk.

-en, ..døtre, ..døtrene; [bro.ɔ]
datter af ens bror; SYN niece.

brormand sb. fk.

1 broder (uformelt) □ *Har lillesøster dukkerne Marie og Sofie, og har brormand en rød og en blå bil, kan børnene godt se, at der er to dukker og to biler* fagb-mat.90

2 mand el. dreng (uformelt, alm. i tiltale) □ *Hva' er der med dig, brormand? lød det truende fra Ryesgade-roden, – har du fået glosuppe med kikkoller til middag?* PeDürr87.